

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

2021

ЦЕНТАР ЗА
УПРАВУВАЊЕ СО
ПРОМЕНИ

1. ПРЕДГОВОР

Центарот за управување со промени е водечка think tank организација која делува во насока на постигнување позитивни промени во општеството, преку својата експертиза и знаење во конкретните области и преку истражување на иновативни начини на делување и претставува инкубатор на нови идеи и современи практики. ЦУП и во 2021 година продолжи со својата долгогодишна соработка и партнерство со голем број на институции од областа на јавната администрација, како и граѓански организации, истовремено пружајќи соработка и поддршка на малите бизниси во сопственост на жени претприемачки, во насока на нивно зајакнато делување и развој, како и надминување на предизвиците кои КОВИД пандемијата ги наметна.

Минатата година, ЦУП солидно се справи со здравствено-економската криза надминувајќи ги бариерите од настанатата ситуација кои ги трансформираше во предности. Благодарение на континуираното надоградување преку реализираните обуки и стекнатото непроценливо знаење преку работното искуство од минатите години, тимот на ЦУП 2021 година ги стави во функција квалитетните вредности и научените лекции. Тоа му овозможи на тимот спремен да се соочи со предизвиците кои му претстојеја, со истовремено искористување на придобивките од благото опоравување на економијата. Затоа можеме гордо да кажеме дека и 2021 година претставува плодна година за ЦУП, со значајни постигнати резултати остварени преку проектните активности. Како најзначајни резултати за кои подолу во извештајот станува збор, ги издвојуваме реструктурирање и поддршка на бизниси управувани од жени претприемачки дававајќи им можност преку реструктурирање на бизнисите и надоградба стекната преку квалитетни обуки, полесно да се прилагодат на ново настанатата ситуација на пазарот, дигитализација на услуги во секторите образование и наука, усовршување на процесите за јавните набавки во Министерството за одбрана, поддршка за воспоставување на Ресурсниот центар за родово одговорно креирање политики и буџетирање, повеќе клучни документи за работата на Комисијата за спречување и заштита од дискриминација, но и поддршка на реформите на Собранието на Република Северна Македонија за зајакнување на неговата улога. Но исто така оваа година ЦУП за прв пат започна едно ново поглавје а тоа е поддршка на Министерството за одбрана во подобрување на процесот на јавни набавки..

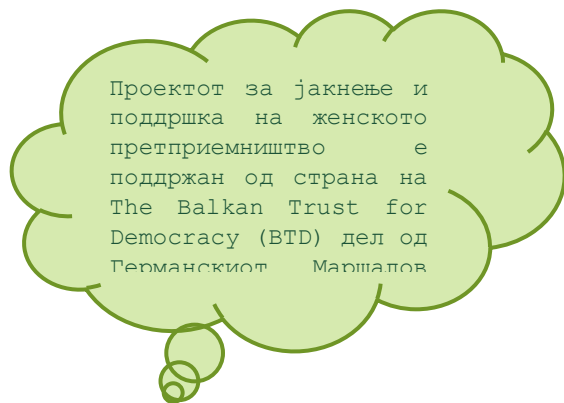
2. РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТНИ АКТИВНОСТИ

ЦУП од година во година расте и се подобрува што се гледа преку зголемувањето на бројот на успешно имплементирани проекти со примена на нови и иновативни пристапи и начини кои водат кон успешна реализација на целите предвидени во рамки на проектите.

ЦУП продолжува да се докажува и преку продолжување на соработката со постојните донатори, но и преку реализација на проекти со нови донатори, кои во ЦУП гледаат партнер од доверба, која е стекната преку упорната, искрена но и отворена соработка и пристап кон донаторите. Оттука, ЦУП може да се пофали со успешна реализација на следните проекти:

1. МЕРКИ ЗА ЗАЈАКНУВАЊЕ НА ЖЕНСКИ БИЗНИСИ ПО КОВИД-19

ЦУП во 2021 година отпочна една успешна соработка со нов донатор The Balkan Trust for Democracy (BTD) дел од Германскиот Маршалов фонд на САД, преку имплементација на проектот „[Мерки за зајакнување на женски бизниси по Ковид-19](#)“. Во рамки на овој проект ЦУП

реализира активности со кои придонесе кон одржување на жените претприемачки во време на Ковид-19, кога бизнисите се соочуваа со пад и неизвесност. Со поддршка на оваа ранлива категорија на бизниси на пазарот ќе придонесе кон зајакнување на компетенциите и знаењето и на потенцијални жени претприемачки.

Во време на Ковид-19 пандемија ЦУП активно се ангажираше во креирање на иновативни мерки и активности за одржување на женски бизниси и нивно зајакнување, преку понуда на широк

спектар на обуки за жени претприемачки од Скопје, Битола и Охрид. По три бизниси од сите 3 општини беа избрани да бидат дел од 8 месечната менторската програма во која со помош на експерти од разни области ќе се поднудат долгорочни решенија за раст и развој на женските бизниси.

Во оваа насока на [Самитот за женско претприемништво во 2021](#), ЦУП како граѓанска организација, беше наградена за воведени најдобри практики за развој и поддршка на женското претприемништво, а која се должи на сите досега успешно спроведени проекти од страна на ЦУП во областа на развој на женското претприемништво.

Дополнителна поддршка е остварена и преку зајакната промоција и продажба на нивните производи/услуги на онлајн платформата [womenpoweron.com](#) која континуирано се дополнува со нови производи на жените претприемачки.

Во рамки на проектот во 2021 година беа спроведени следните активности:

- **Фокус групи**

Се одржаа 3 фокус групи, во Скопје, Битола и Охрид, при што на секоја од групите учество земаа 15 жени претприемачки. Истите имаа за цел да ги идентификуваат проблемите со кои се соочуваат жените претприемачки во услови на Ковид-19 пандемија. Целта на фокус групите беше изработка на ефективни предлог мерки и политики за поддршка на женското претприемништво и економско зајакнување на нивните бизниси..

- **Обуки**

Беа спроведени дводневни обуки на тема „Основи на финансии кај мали бизниси“ со цел подобро разбирање на финансиските текови во компаниите раководени од жени претприемачки и ефикасно управување со финансиските средства. Дополнително за време на

обуката беше презентирана публикацијата „7 основни чекори за одржување на женски бизниси во услови на Ковид-19“.

- **Менторска програма**

Менторската програма наменета за жени претприемачки подразбираше пренос на знаење и искуство од веќе реномирани компании на жените претприемачки во форма на обуки кои се одржуваа со различно времетраење во зависност од видот и тежината на обуката.

Две дводневни обука се одржа под менторство на реномирани компании, првата од страна на Индустри Сервис за компанијата „Мелем од вкусови“, а втората од фирмата My Precious која го пренесе своето долгогодишно искуство на фирмата Copper Art од Охрид со цел проширување на асортиманот на производи и стекнување на нови вештини на филигрански техники и методи на изработка. Потоа специјализирана фирма од Србија, преку шестдневна обука го пренесе своето знаење за користење на модернистички техники за изработка на накит од сребро. Последната обука наиде на голем одзив и поздрав од Занаетчиската комора во Скопје.

Во рамки на менторската програма оваа година се отпочна и со обука за моден стилист во времетраење од 4 месеци. Обуката ја спроведува „Лебранд студио“ од Битола каде менторирана е Надица Бицева, сопственичка на ателје „Креација“ од Битола.

Дополнително во рамки на менторската програма се одржаа обуки за изработка на бизнис планови за компаниите на жените претприемачки.

- **Маркетинг кампања**

Во рамки на проектот во 2021 година се отпочна и со маркетинг кампањата за рекламирање на женските бизниси. Во рамки на истата до сега беше изработено едно проектно видео и едно анимирано видео во насока на промовирање на активностите во проектот и обезбедување на подобра видливост. Дополнително беа подготвени и 6 инфографици со цел да се синтетизираат информации со одредена сложеност и важност, на директен и брз начин.

Кампањата ќе продолжи преку онлајн платформа womenpoweron.com на која се промовираат производите на преку 70 жени претприемачки не само од нашата земја туку и од преку-граничниот регион со Албанија. На платформата има застапено преку 1.000 производи, со тенденција за проширување со нови женски бизниси. На интернет продавницата веќе се промовираат и продаваат најразлични производи и услуги на жени, од традиционална облека, уметнички слики, накит, фустани, венчаници, органски производи па се до најразлични услуги како сметководствени услуги, печатење и дизајн, ресторански услуги, игротеки, козметички и фризерски услуги итн. Он-лине продавницата за краток рок постигна голем успех и забележана е значајна продажба на производи и услуги. Ова е уште еден начин преку кој овозможивме развој на женските бизниси во услови на пандемија и рецесија.

ОСТВАРЕНИ резултати во рамки на проектот „Мерки за зајакнување на женски бизниси по Ковид-19„ во 2021 година се

- 2 проектни апликации за женски бизниси, при што првата се однесува на развој на социјално претприемништво докодека втората за развој на нови технологии и иновации
- 4 бизнис планови за женски бизниси
- Едно проектно и едно анимирано видео
- Подготвени 6 инфографици за промоција на проектот
- Изработени 3 публикации за поддршка на женски бизниси под наслов:
 - „Основи на финансии на мали бизниси“
 - „7 чекори за одржување на женски бизниси во услови на Ковид-19“
 - „Совети за реструктурирање на продажната стратегија за време и по пандемијата Ковид-19„

2. ИНСТИТУЦИОНАЛЕН ГРАНТ ОД ПРОГРАМАТА ЦИВИКА МОБИЛИТАС

Институционалниот грант е поддржан од страна на програмата Цивика мобилитас, која е проект на Швајцарската агенција за развој и соработка (СДЦ), претставена од Швајцарската амбасада во Република Северна Македонија.

Грантот и оваа 2021 година му овозможува на ЦУП да спроведе активности за институционален развој и организациско јакнење на тимот на ЦУП. Според стратешките цели на ЦУП, тековно се подготвуваат и планови за развој на ЦУП, со кои организацијата ќе ја зајакне позицијата на лидер во граѓанското општество кое е дел од креирањето на јавните политики и носењето одлуки од јавен интерес. Овој проект го вклучува ЦУП во големото семејство граѓански организации на Цивика мобилитас, кое нуди можности за соработка, вмрежување, заедничко настапување и застапување идеи за подобро општество за сите.

Преку овој институционален грант, ЦУП ги одредува стратешките приоритети и одредби, ја зајакнува и поддржува тематската мрежа на граѓански организации за следење на реформите на јавната администрација, но исто така се стреми и кон јакнење на локалната мрежа за следење на политиките и градење институционална соработка. Силен граѓански сектор ги поттикнува општествените промени во нашата земја, со цел поттранспарентно, поотчетно и социјално-инклузивно управување, како на централно, така и на локално ниво.

Една од активностите во кои ЦУП зема активно учество како институционален грантест на заедницата, беше и фестивалот на Цивика мобилитас за ден на Граѓанските организации на тема „30 години граѓански ангажман“ што се одржа на **25 септември 2021 година**. На овој

настан ЦУП се претстави под слоганот „Предизвикај го Ковидот, оствари ја својата бизнис визија“ во рамки на проектот Мерки за зајакнување на женски бизниси по Ковид-19 и активностите кои ги спроведува за поттик и развој на женското претприемништво. За време на настанот ЦУП потпиша и Кодекс за граѓански организации кој има за цел да го зајакне системот на саморегулација и да придонесе кон поголема професионалност и отчетност на ГО. Транспарентноста, отчетноста и доброто владеење на институциите се едни од главните примати за кои се залага ЦУП, не само во своето работење, туку и како заложба која инсистира да биде прифатена како редовна пракса од страна на сите јавни институции на локално и централно ниво.

ОСТВАРЕНИ резултати во рамки на „Институционалниот грант од Цивика мобилитас“ во 2021 година се :

- Надополнет нацрт Стратешки план и Програма за работа
- Потпишан Кодекс за граѓански организации
- Потврдена и дополнително разгледана нацрт организациска шема со работни места и нивни соодветни описи подготвени да го следат стратешкиот план;
- Надополнет Планот за институционален развој, кој дополнително ќе го зајакне работењето на организацијата и ќе придонесе за зголемен квалитет на производите;
- Надоградено знаењето на тимот на ЦУП преку различни обуки за индивидуален личен развој, што ќе придонесе кон широк спектар на знаење и искуство од различни области;
- Разработена и дополнета Комуникациска стратегија согласно идентификуваниот приоритет за подобрување на видливоста на работата на ЦУП, во 2021 година;
- Разработена процедурата за оценка на работата на вработените по најсовремени стандарди и согласно Стратешкиот план;

3. БОРБА ПРОТИВ ДИСКРИМИНАЦИЈА ПРЕКУ ПОДДРШКА НА КОМИСИЈАТА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ И ЗАШТИТА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈА (КСЗД)

ЦУП од јуни 2021 година започна со имплементација на проектот „[Борба против дискриминација преку поддршка на Комисијата за спречување и заштита од дискриминација \(КСЗД\)](#)“ финансиран од Владата на Обединето Кралство, преку Британската амбасада во Скопје. Целта на проектот е зајакнување на институционалните капацитети на КСЗД преку имплементација на широка палета на активности.

Фокусот во 2021 година беше ставен на изработка на Стратешки план и Годишна програма за работа на КСЗД за 2022 година со индикатори за следење, [функционална анализа](#), правилници за организација и систематизација на работните места и [Деловник за работа на Комисијата](#) согласно принципите за добро управување, и потребите на КСЗД итн.

Дополнително, КСЗД беше поддржана и упатена во процедурите за преземањето на вработени во стручната служба. Беа организирани и неколку обуки за членовите на Комисијата и вработените во стручната служба во насока на подобрување на административните капацитети и ефикасноста во работењето на Комисијата на долг рок, како на пример Обука за заштита на лични податоци, како важен аспект во работата на КСЗД.

Во рамки на проектот во 2021 година беа спроведени следните активности:

- **Workshops for the needs of CPPD**

ЦУП во периодот од јуни до декември 2021 година одржа повеќе работилници наменети и групирани по различни теми, а во насока на реализирање на проектните активности. Така работилниците беа групирани и посветени за изработката на актите за стратешко планирање, за [изработка на Функционалната анализа](#) и [актите за внатрешна организација](#), за [Деловникот за работа на КСЗД](#), работилници наменети за [изработка на Клучните индикатори](#) за работа и Специфичните критериуми за оценување на работата на КСЗД.

- **Обуки**

Во месец ноември 2021 година се одржа обука за КСЗД на тема Заштита на личните податоци vis a vis Законот за спречување и заштита од дискриминација, обука од исклучително значење за заштитата на лични податоци особено во однос на работата на КСЗД.

- **Promotional materials**

ЦУП во консултација со членовите на Комисијата разви концепт за промотивни видеа наменети за промоција на членовите на КСЗД, на работата на КСЗД како и за самиот проект. Видеата беа промовирани на крајот на месец декември 2021 година.

ОСТВАРЕНИ резултати во 2021 година во рамки на проектот „Борба против дискриминација преку поддршка на Комисијата за спречување и заштита од дискриминација (КСЗД)“ “се:

- Изработен стратешки план за работа на КСЗД 2021 – 2026 година
- Изработен Годишен буџет за 2022 година за КСЗД
- Поддршка во однос на буџетските процедури
- Изработена Годишна програма за работа на КСЗД за 2022 година
- Изработен и објавен во Службен весник на Република Северна Македонија – Деловник за работа на КСЗД
- Изработена Функционална анализа на КСЗД
- Изработен План за подобрување на КСЗД
- Изработени Правилник за внатрешна организација и Правилник за систематизација на работните места на КСЗД
- Изработен План за вработување на 2022 година
- Изработени Клучни индикатори за работа и Специфични критериуми за оценување на работата на КСЗД
- Изработен Нацрт Годишен извештај за работата на КСЗД
- Изработени внатрешни акти за уредувања на службените патувања – Правилник за користење на сопствено возило за службени цели и Упатство за службени патувања
- Изработени 8 промотивни видеа за членовите на КСЗД, за самата Комисија и проектот „Борба против дискриминација преку поддршка на КСЗД“
- Постојана поддршка во процесите за регрутирање и преземање на вработени
- Одржување на обука на тема „Заштита на лични податоци vis a vis Законот за спречување и заштита од дискриминација
- Дефинирање на внатрешни процедури за работа на КСЗД

4. ПОДДРШКА НА РЕФОРМИТЕ ЗА УПРАВУВАЊЕ ВО МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА

Проектот го изработува електронскиот систем за координација и следење на јавните набавки во МО и придонесува за подобрување на интерните процеси за јавни набавки.

ЦУП, поддржан од Владата на Обединето Кралство и Британската амбасада во Скопје, со кои има долгогодишна успешна соработка, од септември 2021 година, отпочна со имплементација на проектот „Поддршка на реформите за управување во Министерство за одбрана“.

Во рамки на овој проект ЦУП работи на подобрување на интерните процеси на јавни набавки во Министерство за одбрана (МО). Проектот ќе резултира со подобрени интерни процедури и електронски систем за координација и следење на јавните набавки во МО, кој ќе биде и систем за рано предупредување, поедноставување на работата, електронска комуникација и забрзување на интерните чекори.

Среднорочно и долгорочно, развиениот електронски систем за координација на јавните набавки треба да овозможи навремено планирање и подготовка на набавки, успешна имплементација на тендерските постапки со стандардизирани документи, притоа минимизирајќи го ризикот од корупција и судир на интереси, како и реализација на склучените договори со највисок квалитет.

резултати во 2021 година во рамки на проектот „Поддршка на реформите за управување во Министерство за одбрана“ се:

- Мапирани процеси кои ќе се вклучат во електронскиот систем и кои можат да се подобрат
- Реализирана консултација за внатрешните процеси за јавни набавки во МО преку:
 - Прашалници за сите организациски единици во МО и ГШ
 - Работилница со сите организациски единици во МО и ГШ на 25.11.2021 г. за дискусија за дефинираните проблеми при спроведување на јавните набавки и можни решенија
 - Работилница со надворешни чинители/ институции на 13.12.2021 г. за разгледување на првичниот дизајн на електронскиот систем
- Идентификувани предизвици и можни решенија
- Првичен дизајн на системот за координација и следење на интерните процеси за јавни набавки во МО

До крајот на проектот ќе бидат реализирани следните резултати:

- Ефикасен систем за координација и следење на процесите за јавни набавки во МО, кој ќе ги забрза и олесни процесите
- Рано предупредување за сите чекори и рокови преку системот за координација, кое ќе ја подобри ефикасноста на планирањето и спроведувањето на набавките
- Подобрени пишани процедури за управување со процесите за јавни набавки и стандардизација на документите
- Поддршка за вработените во МО и Генералштабот (ГШ) за користење на изменетите процедури и електронскиот систем

5. ДИГИТАЛНИ УСЛУГИ ВО СЕКТОР ОБРАЗОВНИЕ – ФАЗА 2

ЦУП и оваа година продолжува со дигитализација на услуги во образовниот сектор преку проектот „Дигитални услуги во сектор образование – фаза 2“. Фокусот на овој проект финансиран од Владата на Обединетото Кралство преку Британската амбасада во Скопје, ќе биде целосно дигитализирање на две услуги во образовниот сектор, кои често се користат и за корисниците и за МОН како давател на услуги. Првата услуга се однесува на е-услуга за упис на ученици во средно образование и електронски систем на повици за финансирање на научно истражувачки проекти. Дигитализација на овие услуги е согласно одредниците на ЕУ и обезбедување на поддршка во реорганизирање на внатрешните процеси во МОН, градење и зајакнување на капацитетите на администрацијата во МОН за администрирање на услугите. Дополнително во рамки на проектот е предвидена и испорака на промотивна кампања за мотивирање на релевантните групи на корисници на е-услугите.

Проектот има за цел да ги поддржи напорите за дигитализација во образовниот сектор преку продолжување со воведување е-услуги во соработка со Министерството за образование и наука, со цел да се подобри квалитетот на дадените услуги и намалување на физичките контакти во време пандемија предизвикана од Ковид-19.

Во рамки на проектот во 2021 година беа спроведени следните активности:

- **Реализирани средби и состаноци**

Во рамки на проектот беа реализирани голем број на средби и состаноци со релевантните страни за да се добие широка слика како и да се изработи анализата на внатрешните процеси за уписите во средни школи и повици за финансирање научни и истражувачки проекти. Реализираните средби беа во насока на изработка на анализа на внатрешните процеси за уписи во средни училишта и анализа на внатрешните процеси за електронски систем за повици за финансирање научни и истражувачки проекти

ОСТВАРЕНИ резултати во 2021 година во рамки на проектот „Дигитални услуги во сектор образование – фаза 2“. се:

- Изработена анализа за внатрешните процеси за уписи во средни училишта
- Изработена анализа за внатрешните процеси за електронски систем за повици за финансирање научни и истражувачки проекти
- Изработен дизајн за електронска алатка за уписи во средни училишта
- Изработен дизајн за електронска алатка за за повици за финансирање научни и истражувачки проекти

6. ПОДОБРУВАЊЕ НА ОРГАНИЗАЦИСКАТА СТРУКТУРА НА ПАТРОНАЖНАТА СЛУЖБА

По претходна утврдена состојба од страна на УНИЦЕФ дека во здравствениот сектор, превентивната и примарната грижа, е на незадоволително ниво, беше воспоставена соработка со ЦУП за делување во оваа насока. Оттука беше подготвен проект преку кој ЦУП со поддршка на УНИЦЕФ, ќе работи на подобрување на функционирањето на Патронажната служба како дел од здравствениот сектор. Фокусот на ЦУП ќе биде преглед и јакнење на институционалната организација и развој на службата, подготовка на функционална анализа и препораки за структурата на службата, јакнење на капацитетите на вработените, унапредување на систематизацијата и описите на работните позиции и компетенциите (општи и професионални), како и на управување со перформансите на Патронажната служба. Ваквите институционални реформи ќе придонесат за зајакнето, координирано управување и функционирање на Патронажната служба а тоа ќе влијае и након подобрување на услугите на повеќе групи корисници на услугите на службата.

Во рамки на проектот во 2021 година беа спроведени следните активности:

- **Одржана работилница**

На 20.12.2021 г. Беше одржана работилница со претставници на патронажните сестри кои работат во рамки на Здравствениот дом – Скопје од сите општински реони во кои дејствуваат, за дискусија на предизвиците со кои се соочуваат патронажните сестри и како можат истите да бидат надминати на најефикасен можен начин.

- **Дадени препораки**

Беа дадени и доставени препораки во насока за унапредување на функционирањето на институцијата и службата, со конкретни насоки за промени на предвидените работни места, организациски единици, дури и за измени во правната рамка

ОСТВАРЕНИ резултати во 2021 година во рамки на проектот „Подобрување на организациската структура на патронажна служба“ се:

- Спроведена индикативна анкета за задоволството на корисниците од услугите на Патронажната служба
- Функционална анализа подготвена врз темелно истражување на внатрешните акти, законската и подзаконска регулатива, инпут од вработените во Патронажната служба и сведоштва и мислења од корисниците на услугите на службата и широката јавност
- Подготвени препораки за подобрување на работата на службата за критериуми според кои беше спроведена функционалната анализа
- Предлог акти за внатрешна организација и систематизација на работните места во Патронажната служба, како дел од Здравствен дом – Скопје

7. РАЗВОЈ НА ПЛАТФОРМА ЗА ОБУКИ И РЕСУРСЕН ЦЕНТАР ЗА РОДОВО ОДГОВОРНО КРЕИРАЊЕ ПОЛИТИКИ И БУЏЕТИРАЊЕ

Целта на проектот е да се обучат поголем број административни службеници за примена на РОБ алатките во специфичните секторски анализи на програмите и буџетите, развивање на родови индикатори и следење и оценување на ефектите од родово одговорните политики и буџети.

ЦУП во септември 2021 отпочна со имплементација на проектот „Развој на платформа за обуки и ресурсен центар за родово одговорно креирање политики и буџетирање“ во соработка со UN Women, кој треба да придонесе кон промовирање на родово одговорни политики и буџети, како и кон транспарентно, инклузивно и отчетно управување со политиките од страна на јавната администрација во Република Северна Македонија.

Проектот е координиран од UN Women и финансиски поддржан од Швајцарската агенција за развој и соработка и Шведската агенција за меѓународна соработка и развој (СИДА)

Главната цел на проектот ќе биде да се зајакнат капацитетите на административните службеници за вклучување на родовата перспектива во креирањето на политиките и буџетите преку користењето на алатките за родово одговорното буџетирање (РОБ). UN Women тековно

работи на воспоставување на Ресурсен центар за родово одговорно креирање политики и буџетирање, а ЦУП придонесува преку креирање на онлајн платформа за Ресурсниот центар. Платформата ќе претставува единствено место каде ќе можат да се најдат сите информации за РОБ и родовите прашања во земјата и светот, релевантни пред се за административните службеници, но и за пошироката јавност. На платформата главно место ќе има екстензивната библиотека со релевантни документи и пристапот до обуки за РОБ. Ресурсниот центар ќе нуди повеќе обуки за РОБ и други поврзани теми, ќе претставува целосно дигитализирана точка за пристап до обуките и фокална точка за обучувачите за РОБ и стручни лица во јавната администрација кои работата на овие теми.

Главниот пристап на проектот е трансформативно креирање на политики и финансирање како овозможувачки фактор за имплементирањето на постоечките национални и меѓународни заложби за унапредување на родовата еднаквост во општеството и зајакнување на жените и девојчињата.

ОСТВАРЕНИ резултати во 2021 година во рамки на проектот „Развој на платформа за обуки и ресурсен центар за родово одговорно креирање политики и буџетирање“ се:

- Анализа на најдобрите светски практики за воспоставување на ресурсен центар за РОБ и на можните модели кои би функционирале во национален контекст
- Дизајн и креирање на онлајн платформата за РОБ
- Креиран репозиториум на меѓународни и домашни ресурси за РОБ како интегрален дел на платформата
- Нацрт модули за обуки за РОБ

Очекувани резултати до крајот на реализацијата на проектот се :

- Развој и пуштање во употреба на онлајн платформа како алатка за градење на капацитетите и споделување на знаењата на административните службеници за родово одговорно креирање на политики и буџетирање;
- Библиотека на меѓународни и домашни ресурси за РОБ како интегрален дел на онлајн платформата;
- Развиени и спроведени четири тренинг модули за РОБ, вклучувајќи и Обука за обучувачи;
- Воспоставена База на обучувачи за РОБ;
- Промоција на Ресурсниот центар, онлајн платформата и пошироко концептот на РОБ.

8. ВКЛУЧУВАЊЕ НА МЛАДИТЕ ВО КОНСТРУКТИВЕН ДИЈАЛОГ: КОМУНИСТИЧКО МИНАТО ВО СОВРЕМЕН ЗАПАДЕН БАЛКАН

Проектот е партнерство помеѓу Центарот за компаративни и меѓународни студии CCIS; Mesdheu Center (MC) Qendra SHKENCE DHE INOVACION PER ZHVILLIM (SCiDEV) (од Албанија); Центар за управување со промени (од Северна Македонија); Patrimoine sans Frontières (PSF) (Франција) и PERIPLI -Culture e Società Euromediterranee (Италија)

Проектот „Вклучување на младите во конструктивен дијалог: Комунистичко минато во современ Западен Балкан“ е финансиран и поддржан од Програмата Европа за граѓаните (“Europa for Citizens”) е двегодишен проект каде ЦУП е партнерот од Северна Македонија заедно со уште 5 партнери од Италија, Франција и Албанија. Целта на проектот е Поттикнување на дијалог на националните и транснационалните младински активисти за минатите комунистички режими во современиот Западен Балкан (СБ) и ЕУ. Партнерството има за цел да ја подигне свеста и улогата на младите генерации, граѓанското општество, носителите на одлуки, историчари, академици, политичари во сеќавањето на минатото со цел гадење на иднината и развој на општествата во рамки на нивните историски контексти. Проектот ќе придонесе за

создавање на заедничко транснационално разбирање и јавна дебата за релевантноста на сеќавањето во транзициската демократија и политичките процеси на земјите како Албанија и Северна Македонија, и ќе поттикне национален и транснационален граѓански дијалог кој се однесува на минатото и борбата за демократија под тоталитарните режими и сегашните закани за демократските достигнувања.

Активностите на проектот предвидуваат 4 различни тематски работилници во 4 различни земји кои се занимаваат со прашањата што го рефлектираат минатиот комунистички режим (како што се правила, норми, права, практики и обичаи), националните идентитети и колективната меморија во проширената Европа; политичката култура и социјалните промени во посткомунистичката транзиција. Финална конференција во Тирана која ќе ги обедини учесниците од сите 4 работилници и ќе се фокусира на Пост комунизам и демократија во Западен Балкан.

Во рамки на проектот во 2021 година беа спроведени следните активности:

- **Работилници**

- Првата работилница беше организирана од страна на Центарот за компаративни и меѓународни студии од Тирана, како водечка организација на проектот (9-11 април 2021) на тема: Комунистичко минато во современ Западен Балкан.
- Втората тридневна работилница беше организирана од страна на ЦУП (18-20 јуни 2021) каде присуство земаа реномирани професори како Др. Денко Малески, кој се осврна на периодот од независноста на Македонија, преку мирно самоопределување и проф.Др. Љубомир Данилов Фрчкоски кој зборуваше за политиката на идентитети и либерална демократија во транзиционите земји во регионот.
- Вториот дел од работилница опфати повеќе теми меѓу кои: Правата на малцинствата: индивидуална или колективна заштита, градење на мултикултурно општество: развој и одржување на дијалог меѓу заедниците, уставни аспекти на транзицијата во Северна Македонија: Владеење на политичките партии наспроти управување за граѓаните. Меѓу еминентните говорници може да го издвоиме присуство на проф Др. Мирјана Малеска која зборуваше на темата „Револуции од 1989 година - историја и наследство“, проф.др Наталија Шикова која говореше на темата „Градење на мултикултурно општество: развој и одржување на дијалог меѓу заедниците“. Двата дена присуство земаа академици, истражувачи, експерти, граѓански активисти и млади луѓе, покривајќи теми кои се фокусираат на мирот, транзицијата и себе-определување во случајот на Македонија. Третиот ден беше посветен на посета на Музејот на современа уметност-Скопје.
- Третата работилница на тема Италијанска политичка култура од 1989 (01-03.10.2021) беше организирана од страна на ПЕРИПЛИ партнер организацијата од Италија и беше спроведена исто така он лајн преку ЗУМ алатката поради рестрикциите наметнати од КОВИД пандемијата.

9. ПРОГРАМА ПОДДРШКА

ЗА ПАРЛАМЕНТАРНА

Проектот „Програма за парламентарна поддршка“ дава поддршка на Собранието на Република Северна Македонија во неговите напори за поголема независност, структурни реформи, градење на капацитетите за институционален развој на Собранието, поголема законодавна и надзорна улога, институционална транспарентност и отчетност.

Продолжуваме со учество во реформите на Собранието на Република Северна Македонија во рамки на Програмата за парламентарна поддршка. Програмата го поддржува Собранието во неговите напори за независност преку градење на консензус, структурни реформи и градење на капацитетите за институционален развој на Собранието, подобрување на законодавната и надзорната улога, и подобрување на транспарентноста и отчетноста.

Програмата за парламентарна поддршка е долгорочна програма финансирана од Швајцарската агенција за развој и соработка, а

имплементирана од Националниот демократски институт (НДИ), Центарот за управување со промени и Институтот за демократија Социетас Цивилис Скопје (ИДСЦС).

Во рамките на Програмата за парламентарна поддршка (ПСП), во 2021 година, ЦУП ги подготви новиот Кодекс за етичко однесување на пратениците во Собранието на РСМ и Упатството за примена на Етичкиот кодекс, како алатки за саморегулација на работата на пратениците, но и за воспоставување стандарди во однесувањето, давање насоки за постапувањето, поставување заеднички правила во одговор на неприфатливо однесување. Крајната цел на овие документи и нивното почитување од страна на пратениците е да обезбедат доверба од јавноста во работата на Собранието. Во усогласувањето на текстот на Етичкиот кодекс беа вклучени претставници на сите политички партии во Собранието.

ОСТВАРЕНИ резултати во рамки на проектот во 2021 година:

- Кодекс за етичко однесување на пратениците
- Упатство за примена на Кодексот за етичко однесување на пратениците
- Обука за стратешко планирање за Парламентарна буџетска канцеларија (ПБО)
- Подготовка на Стратешки план и Годишен план за работа за ПБО
- Обука за Проценка на влијанието на регулативата за Парламентарна буџетска канцеларија
- Подготовка на тендерска документација и набавка на Софтвер за финансиско, материјално и кадрово работење со електронска евиденција за Собрание на РСМ
- Обука за Проценка на влијание на регулативата за работна група од собраниска служба
- Подготовка на Извештај за ПВР на парламентарен канал
- Подготовка на критериуми за вработување, прашања за интервју, тестови и учество во процес на вработување, рангирање и селекција на службеници на ПБО

10. SIGMA - OECD

Партнер и донатор кој и оваа година е дел од нашиот Годишен извештај 2021 е СИГМА – OECD. Имено, ЦУП веќе долги години негува соработка со СИГМА, и како резултат може да се пофалимесе голем број на извештаи и анализи подготвени со нивна поддршка . Дел од продуктите кои ги изработивме 2021 се се:

- Подготовка на Извештај за тоа колку се автономни и независни различните видови на агенции во нашата земја, кои се механизмите за нивна отчетност кој Владата/ Собранието и кои се механизмите за соработка при управување со истите Поддршка на мисијата на СИГМА за Годишна оценка за напредокот на јавната администрација
- Анализа на структурите и функционирањето на систем на управување на повеќе нивоа во Северна Македонија во
- Земја
- Анализа и идентификување на проблемите поврзани со задржување на ИПА структурите во институциите и клучни препораки.

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА ПЕРИДОТ

01.01.2021 - 31.12.2021

ОСТВАРЕНИ финансиски резултати за 2021 година

Како најуспешна година до сега во своето работење, Центарот за управување со промени може да се пофали со одлични резултати од финансиска гледна точка. 2021 година, иако година кога се уште се боревме со КОВИД пандемијата и предизвиците кои ги донесе, сепак успеавме да ги зголемиме вкупните приходи значително во однос на 2020 година. Приходите од сопствени дејности исто така, беа далеку побројни во споредба со сопствените приходи во измината 2020 година. Неминовно, со зголемување на приходите беа зголемени и расходите на здружението, но беше зголемен и нето профитот на здружението.

Во текот на 2021 година, Центарот за управување со промени работеше на реализација на повеќе од 10 проекти подолгорочни на кои сме особено горди. Посебен фокус дадовме и на проектот „Мерки за зајакнување на женски бизниси по Ковид-19“ кој во овие тешки времиња на справување со последиците од пандемијата и те како им ги олесни и ублажи загубите на жените бизнисменки вклучени во нашата менторска програма.

Дополнително, успеавме да го прошириме составот на нашите долгогодишни партнери, со нови донатори кои безрезервно не подржуваат во исполнување на нашите активности и остварување на нашите стратешки цели и приоритети.

Во однос на човечкиот капитал, Центарот за управување со промени располага со 8 лица со полно работно време кои професионално ги завршуваат своите задачи и одговараат на сите предизвици со кои се соочува нашата организација. Со цел надградба на капацитетите на тимот, истите редовно посетуваат обуки, семинари, конференции од областа на нивен интерес, развивајќи го личниот, но и колективниот човечки капитал во организацијата.

Структура на вработени лица во Извршната канцеларија на ЦУП (2021) - 8

- 1 - Извршен директор
- 1 - Финансиски директор
- 2 – Програмски координатори
- 2 - Проектни координатори
- 1 - Финансиски координатор
- 1 - Проектен Асистент

АНЕКС

1. Финансиски извештај за периодот 01.01.2021 – 31.12.2021
2. Биланс за состојба за 2021 година

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА ПЕРИОД			
01.01.2021 - 31.12.2021			
Здружение „ЦЕНТАР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ПРОМЕНИ“ ЦУП Скопје			
Ул. Рајко Жинзифов 44/1, Центар, Скопје			
Единствен даночен број 4057009501580			
ПРИХОДИ			
1	Приходи од камата од орочен депозит	MKD	24,613
2	Приходи од позитивни курсни разлики	MKD	429,932
3	Приходи од проектни грантови	MKD	33,504,870
4	Приходи од ко-финансирање	MKD	2,384,416
5	Приходи од сопствена дејност во земјата	MKD	94,008
6	Приходи од сопствена дејност во странство	MKD	4,709,169
7	Приходи од субвенции	MKD	134,988
8	Останати приходи	MKD	72,543
9	Пренесен приход од минатата година	MKD	13,393,949
Вкупно приходи		MKD	54,748,488
РАСХОДИ			
1	Трошоци за банкарска провизија	MKD	115,409
2	Трошоци од девизна банкарска провизија	MKD	2,389
3	Трошоци од негативни курсни разлики	MKD	85,112
4	Сметководствени услуги	MKD	141,972
5	Трошоци за комуналии (струја, вода и сл)	MKD	62,504
6	Трошоци за интернет услуги, пошта и телефон	MKD	111,381
7	Трошоци за компјутерски и информатички сервисни услуги	MKD	48,300
8	Трошоци за тековно одржување	MKD	51,867
9	Трошоци за изработка на печат	MKD	2,034
10	Трошоци за набавки за потребите на канцеларијата	MKD	36,485
11	Трошоци за отпис на ситен инвентар и резервни делови	MKD	110,928
12	Трошоци за КИБС сертификат	MKD	3,940
13	Ревизорски услуги	MKD	110,000
14	Трошоци за принтање, фотокопирање, графичка дејност, укоричување	MKD	5,175
15	Трошоци за изработка, печатење и дизајн на материјали за потребите на	MKD	241,486
16	Трошоци за услуги за препис и превод	MKD	194,947
17	Трошоци за бруто плати	MKD	6,014,225
18	Трошоци за вработени лица	MKD	286,029
19	Трошоци за опрема, машини, компјутери и сл	MKD	3,847,753
20	Трошоци за платени годишни чланарини	MKD	4,413
21	Трошоци за објави, огласувања	MKD	226,297
22	Пренесени средства на други субјекти согласно програмски активности	MKD	2,193,981
23	Трошоци по договор за интелектуални и консултантски услуги	MKD	6,205,354
24	Трошоци по договор за повремено вршење на услуги и авторски договори	MKD	821,173
25	Трошоци за менторски услуги	MKD	340,000
26	Трошоци за истражување и анализа	MKD	1,179,150
27	Патни трошоци за реализација на проектни активности	MKD	224,123
28	Трошоци за наем на сали и опрема за потребите на проектот	MKD	135,418
29	Трошоци за одржани семинари и советувања	MKD	14,000
30	Трошоци за изработка на видео запис	MKD	426,279
31	Трошоци за угостителски и хотелски услуги за проектни активности	MKD	492,449
32	Трошоци за промотивни активности	MKD	159,900
33	Трошоци за премии за осигурување	MKD	124,317
34	Трошоци за ПЦР тест	MKD	8,329
35	Трошоци за хигиена	MKD	11,182

27	Патни трошоци за реализација на проектни активности	MKD	224,123
28	Трошоци за наем на сали и опрема за потребите на проектот	MKD	135,418
29	Трошоци за одржани семинари и советувања	MKD	14,000
30	Трошоци за изработка на видео запис	MKD	426,279
31	Трошоци за угостителски и хотелски услуги за проектни активности	MKD	492,449
32	Трошоци за промотивни активности	MKD	159,900
33	Трошоци за премии за осигурување	MKD	124,317
34	Трошоци за ПЦР тест	MKD	8,329
35	Трошоци за хигиена	MKD	11,183
36	Трошоци за административни и други такси	MKD	2,100
37	Трошоци за даноци	MKD	5,458
38	Трошоци за ЦИП запис	MKD	3,000
39	Трошоци за 300М и Face Book	MKD	76,546
40	Трошоци за возило	MKD	22,192
41	Трошоци за усогласување на средства	MKD	6
Вкупно расходи		MKD	24,147,604
Данок на вкупен приход од сопствена дејност		MKD	38,031
Наменски средства од сопствени приходи за 2022 година		MKD	2,646,635
Наменски средства од проекти за 2022 година		MKD	27,916,218

Овластен застапник на здружението

[Handwritten signature]

Неда Малеска Саумароска
Извршен директор

Биланс на состојба

(извештај за финасиската состојба) на ден 31.12.2021 година

Здружение „ЦЕНТАР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ПРОМЕНИ“ ЦУП Скопје

Ул. Рајко Жинзифов 44/1, Центар, Скопје

Единствен даночен број 4057009501580

СРЕДСТВА			
Тековни средства	Денарски жиро сметки	MKD	9,782,100
	Девизни жиро сметки	MKD	9,980,084
	Денарска благајна	MKD	1,166
	Средства од деловна виза картичка	MKD	209,215
	Побарување за даноци	MKD	14,038
	Побарувања за проектни активности	MKD	5,892,992
	Побарувања за аванси	MKD	16,559
	Вкупно Тековни средства	MKD	25,896,154
Фиксни средства	Нетековни средства	MKD	10,043,969
	Исправка на вредноста на нетековни средства (акумулирана)	MKD	(2,450,198)
	Вкупно Фиксни средства	MKD	7,593,771
Други средства	Орочени депозит во банка	MKD	6,473,705
	Пресметани трошоци АВР	MKD	6,188,065
	Вкупно останати средства	MKD	12,661,770
Вкупни средства		MKD	46,151,695
ОБВРСКИ И ИЗВОРИ НА ДЕЛОВНИ СРЕДСТВА			
Тековни обврски	Обврски кон добавувачи	MKD	3,256,015
	Обврски за данок на личен доход	MKD	308,417
	Обврски за исплата по договор за дело	MKD	2,762,536
	Обврски за данок на добивка по годишна сметка	MKD	38,032
	Обврски за задржан данок на добивка	MKD	7,655
	Обврски за исплата на плати и придонеси	MKD	528,488
	Пресметани приходи -ПВР	MKD	1,093,929
	Вкупно обврски	MKD	7,995,072
Капитал	Деловен фонд	MKD	7,593,771
	Наменски средства од проекти за 2021 год.	MKD	27,916,217
	Наменски средства од сопствени средства за 2021 год.	MKD	2,646,635
	Вкупно деловен фонд и наменски средства (вишок на приходи)	MKD	38,156,623
Вкупно обврски и извори на деловни средства		MKD	46,151,695

Овластен застапник на здружението

Neđa Maleska
Неда Малеска Сачмароска
Извршен директор